

Fjellvåken

MEDLEMSAVIS FOR TROMS TURLAG • NR. 1 – 2014 – 36. ÅRGANG

«Takk for sist»

Uløya – øy ved en fjord

Barnas natur

» Takk for sist «

Fine klopper på vei fra Nonsbu. Foto: Åse Flydal

Jeg traff for litt siden en kvinne – la oss kalle henne Bjørg – på en av mine reiser i fylket. Bjørg stoppet opp, ville hilse og takket for sist. Jeg responderte selvfølgelig, men måtte innrømme for meg selv at jeg strevde med å plassere henne. Jeg bet hodet av skammen og innrømmet at jeg trengte litt hjelp for og sted- og tidfeste «sist». Jo, sa hun, det var på en fellestur i indre Troms med turlaget. Deretter la hun ut hvor flott denne turen hadde vært, hvor glad hun hadde vært i ettertid for at hun hadde blitt med, og hvor mye hun hadde gledet seg over denne turen i etterkant.

Troms Turlag med sine lokallag på Senja og i Balsfjord, med sine grupper for barn og veteraner, for «fjellsporere» og ungdommer og for «den gemene hop», har som visjon at alle skal finne sin tur. Dette er ambisiøst. Dette handler ikke bare om å arrangere ulike turer med ulike vanskelighetsgrader, gode beskrivelser og fargerike graderinger, det handler også om å kommunisere en beskrivelse som gir deg et eget grunnlag til å vurdere om dette er en tur for deg. Hvordan er det å gå 5, 15, 20, 30 km på ski? Hvordan er det å være ute og i bevegelse 6-8-10-12 timer? Hvordan tenker du kroppen vil respondere på å få 8-10-15-20 kg på ryggen? Hvor komfortabel er du i oppstigninger og nedkjøringer? Når ga du denne kroppen sist slike utfordringer? Det er du og kun du som til slutt må ta avgjørelsen på om dette er en tur du skal melde deg på eller ikke.

Troms Turlag gir tilbud om turer, ikke bare for å by fram den flotte naturen vi har i Troms og de flotte vedlikeholdte hyttene. Turlaget har også et ansvar for helsefremmende aktiviteter. Skal vi lykkes med dette, må vi i tillegg til å arrangere turer, bidra til turglede.

Mange tenker nok på fellesturer som fysisk utfor-

drende og er usikker på egen form og kapasitet. Friluftsliv er en fysisk aktivitet og fysisk aktivitet kan være utfordrende. Det kan også være helsefremmende. Helsefremmende aktiviteter handler imidlertid ikke kun om fysikk. Helse har også psykososiale aspekter. For å lykkes i arbeidet med å få folk på tur, kan vi altså ikke bare se på de fysiske rammene. Som turarrangør og turledere tar vi med oss at en tur også skal bestå av fellesskap og sosialt samvær, mestring og deltakelse, stillhet og refleksjon.

Turutvalgene i Troms Turlag har ansvar for å planlegge turer. Dette gjøres i samarbeid med turledere som på sin side har ansvar for å tilrettelegge for hvordan turen gjennomføres. Tilslutt er det du som turdeltaker som bidrar til hvordan dine turvenner skal oppleve denne turen.

Når vi lager tur for barn er «turglede og opplevelser» noe de fleste av oss raskt tenker på som viktig. Men hva med «Bjørg»? Hva skal til for at hun opplever turglede? Hva skal til for at hun melder seg på neste tur? Eller tipser kolleger og venner om fellestur med Troms Turlag?

Hva var det Bjørg opplevde som ga henne slike gode minner? Mestring? Sosialt samvær? Fellesmiddag? En god historie og en god latter? Stillheten? «Frihelg» fra mann og familie? Pause fra hverdagsplikter?

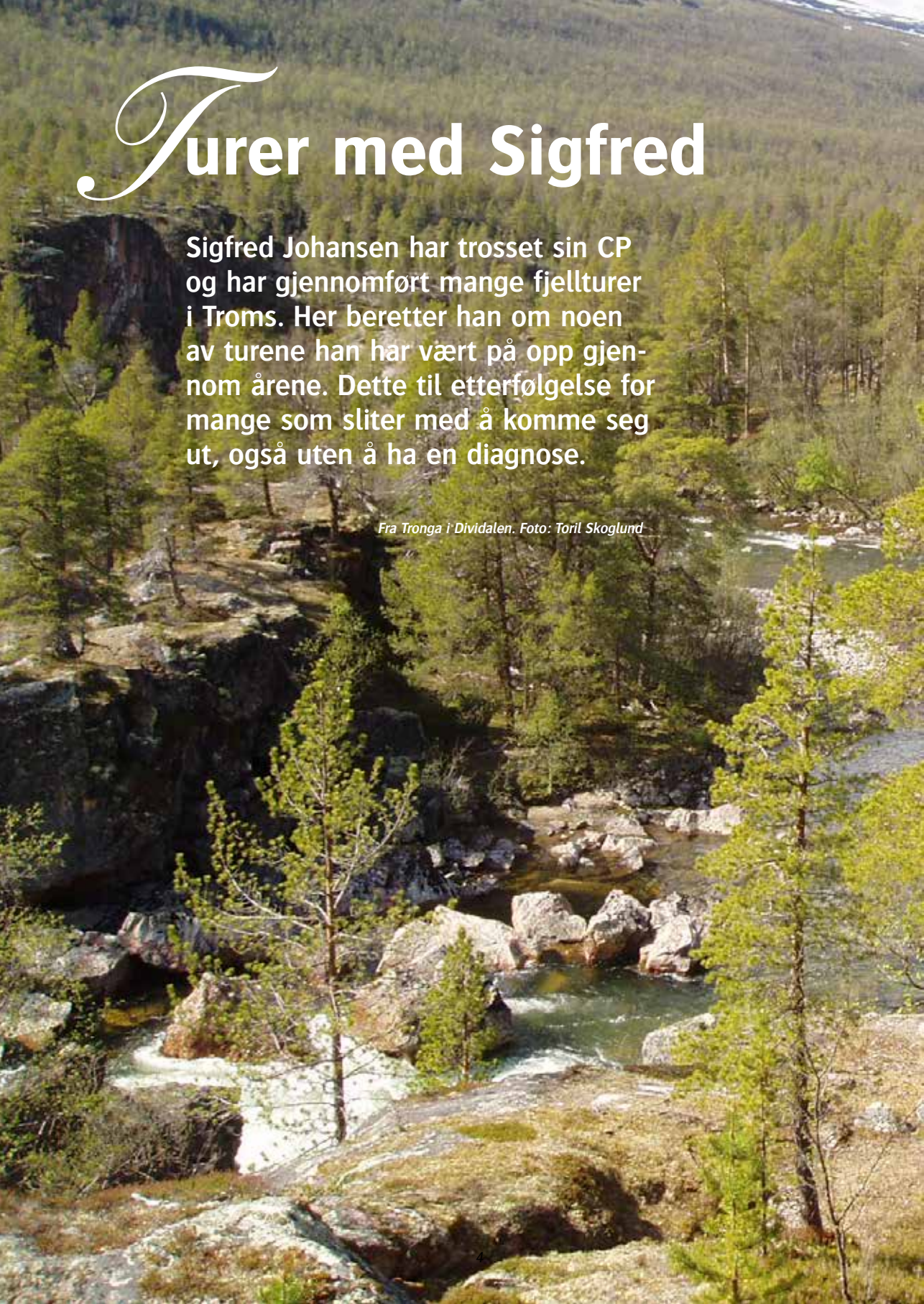
Trolig vet vi alle hva som fremmer vår egen turglede. Klarer vi i fellesskap å arrangere, gjennomføre og fylle turene med «vår egen glede» har vi trolig lagt grunnlaget for mange hyggelig menneskemøter og «takk for sist». Og vi er på vei til å nå målet om et helsefremmende friluftsliv.

Av Alf Iver Kinge, Turutvalget

Turer med Sigfred

Sigfred Johansen har trosset sin CP og har gjennomført mange fjellturer i Troms. Her beretter han om noen av turene han har vært på opp gjennom årene. Dette til etterfølgelse for mange som sliter med å komme seg ut, også uten å ha en diagnose.

Fra Tronga i Dividalen. Foto: Toril Skoglund

På fisketur med onkel i Tverrdalen

Som liten, det vil si ca 10 år, var min første «organiserte» tur ute i naturen oppover Tverrdalen. Onkelen min skulle gå oppover langs Tverrdalselva for å fiske småfisk. Det var selvfølgelig at det var småfisk, det var snakk om, for det var bare det som fantes i denne storelva. For oss som var små, var det en stor elv. I den tiden var det snakk om bambusstang og mark. Onkel hadde en 5 m lang bambusstang, så den rakk nesten over elva.

Da vi nærmet oss Antonbakken gikk jeg for å spise blåbær, mens onkelen min gikk for å fiske. Etter en liten stund (for meg var det lenge) gikk jeg tilbake til elvekanten for å se etter onkel. I mellomtiden hadde han vadet over elva til den andre siden. Jeg så han ikke med første øyekast, og da var det ikke vanskelig å få fram noen tårer. Jo lengre det gikk før kontakten ble gjenopprettet, jo flere ble tårene. Til slutt ble det nesten som en sidebekk til elva. Det var ikke mer en 4-5 km heimefra (det vil si bestemors hus), men for meg var det en anselig strekning.

Men plutselig var onkel der. Vi satte oss ned. Han laget et lite bål. Kokte en liten kaffeskvett til seg selv med den lille kaffekjelen han hadde i sekken. Når så brødiskivene og en pakke Mariekjeks samt saftflaska kom i friluft var det triste glemte.

Uværsturen til Sandelvvatnet

Sandelvvannet har jeg besøkt flere ganger. En av

turene dit har i ettertid gått under navnet uværsturen. Jeg var sammen med en annen onkel av meg, og en av naboene mine og det var omkring 10. juni det forgjette år. De andre var ute på vårisen for å fiske i de store borehullene, mens jeg var sysselsatt på land for å få opp teltet og å samle skirreris til å lage bål. Været var såkalt strålende. De to som hadde vært ute på isen kom på land med fangsten. Antallet fisker begrenset seg til to, men vekta var bra en på 2,3 kg og en 1,7 kg. Nå skulle vi kose oss, med primuskaffe og diverse godteri i stekepanna + brødiskiver selvfølgelig.

Bestemors lille hustelt med plastbunn som gikk 10 cm oppover veggene var forskriftsmessig oppsatt. Den tynne overdelen som besto av bomull var tildekket med plasttrekk. Plassen i teltet tilsa at det ikke var tomleplass for tre stk personer + utstyr. Så vi tok den ufornuftige beslutningen og forlengte teltet med plasttrekket. Men så åpnet himmelens sluser seg. Og slik vi kunne tolke det, så sto det på maks åpning. Nå var det også på tide å komme seg ut fra bestemors basseng, for det var i alle fall slik det framsto. Det var bare å røske ned residensen, pakke eiendelene og begynne på heimvegen. Naboen hadde med seg tomme søppelsekker (med påskriften Avfallsservice) så han laget regnfrakker til hver av oss. Vi tok finstasen og begynte å gå. Etter ca 300 m var vi fri for regnfrakker. Vinden og regnet mente at det var de som styrte og stelte her oppe. Så de tok det like godt fra oss med en gang. Da vi nådde fram til bilen, i lavlandet, så sekkene ut

som vi bar på isoporplater, dette på grunn av regn, sludd, vind og kulde. Dagen etter var det sommerdag heime på Oteren.

Da sommervarmen kom

Har man stor vennekrete, så er muligheten stor for at man oftere kommer seg på tur. En annen gang (det var også på det samme vannet) en tremenning av meg og en annen nabo, også dette i juni. Vi gikk opp i bra vær. Satte opp teltet, og gjorde alt klart, og gikk ut på isen. Denne gangen hadde vi tatt med oss et ordentlig telt. Denne avgjørelsen ble tatt etter uværsturen noen år tidligere. Nå kom den store varmen. Jeg har verken før eller siden vært solbrent, men da. Vi så at snøen og isen forsvant sakte men sikkert. Vi måtte bare gjøre oss klare for å starte på heimvegen. Vi var rett og slett redde for at vi ikke skulle komme oss over småbakkene på grunn av sørpeskred. Men det gikk bra denne gangen også. Konklusjonen må bli at uansett vær og føre, så er det til syvende og sist naturen som avgjør utferdstrangen.

I indre Troms med god mat

Jeg har også fått lov til å være med på «traske-turer» fra Innset til Dividalen, via Gaskas, Vuoma, Ole Nergårdbua til veienden i Dividalen. Nå var vi så mange personer på turen at vi hadde med oss tre stykker ordentlige telt. Det var en såkalt trasketur, men det fantes da plass for to-tre fiskestenger. Disse fikk arbeidsøkta si i Vuomavannet, i Anjavasselva og i Divielva. Dette uten at fiske-

bestanden ble vesentlig redusert. Kaffekjelen kom også til nytte der man krysser elva fra Vuomavannet, via bru. Her hadde jeg følge av et par stk av søkskenbarn av meg. Når dem er med sulter man ikke i hjel, men det kan være fare for å bære seg i hjel. For her er det rikelig med mat, men også tung mat blant annet joikakaker (gjerne flere bokser) og også et helt kg med brunost. For ikke å snakke om påleggssortimentet og annet egentlig nødvendig utstyr.

Nå uhellet er ute...

På en tur fra Rognli via Parasdalen og Gappo til Pältsa var jeg litt uheldig og ramla og skadde ankel og kneet. Jeg var et stykke oppe i Pältsa, trødde så på en ansamling med reinmøkk, gled så, og datt på en eller annen måte over den motsatte fot. «Smellet» gjorde at vi slo leir. Dagen etter var foten delvis stiv. Jeg krabbet meg til Pältsahytta. Tilfeldigvis var det en svensk lege der, som også var på tur. Han forbandt meg (med utstyr fra Pältsahyttas medisinskap). Dagen etter var det en annen finsk lege som også var på tur. Hun anbefalte meg å ta det med ro i to dager. Jeg bodde «kongelig» på Pältsahytta i tre dager. Hyttewerter bar inn ved og vann. Han spanderte av hyttas nødproviantlager. Jeg ble hentet med ATV og kjørt til Keinovoupio. Derfra hentet en kamerat meg heim med bil. Turkameraten min fortsatte den planlagte turen via Moska og ned Rostadalen.

Av Sigfred Johansen, Oteren (Forkortet av redaksjonen)

Uløya – øy ved en fjord

Høsttur ovenfor Havannes. Utsikt mot Spåkenes og innover Lyngenfjorden

Øyer er i skuddet, og det har de vært siden isen begynte å trekke seg tilbake for titusen år siden. Uløya intet unntak. Nytt er økende interesse for folk utenfra, først rype- og harejegere, etterhvert også skiturister og turfolk.

Uløya ligger mellom Lyngenfjorden og Rotsundet, og er den innerste av de store øyene i Nord-Troms. 78 kvadratkilometer stor, omkrets omlag lik en maratondistanse, altså rundt 42 kilometer. På sørvestsiden ligger bygdene Havannes og Vest-Uløy, og i nordøst Uløybukta. I dag tilsammen 50 - 60 fastboende, men utflytterne er flinke til å holde kontakt med sine hjembygder. Det er ingen vei mellom bygdene, men god fergeforbindelse.

Den som kommer kjørende langs E6, registrerer helst den ugjestmilde, bratte fjellsida på den andre siden av Rotsundet. På sørpissens av øya merker man seg handelsstedet Havannes, nesten magisk beliggende ytterst på et nes, med Lyngsfjellene i bakgrunnen. Vi vet at mange har tenkt: «En gang skal jeg ta ferga over». Det er det god grunn til å gjøre, ikke bare for å komme til Havannes, men også fordi øya byr på natur- og turopplevelser av mange slag. Det er det siste det skal handle om her. Lokale navn i teksten nedenfor viser til navn på 1:50.000 kart.

Toppturer. Den sørlige delen av øya er altså fjellfylt, med topper opp i over 1000-1100 meter over havet.

Vi nevner: **Gahperen** / Gappertind (1034 moh), **Kjelvågtind** (1064 moh), **Uløytind** (1114 moh), **Blåtind** (1142 moh) og **Sæteraksla** (956 moh). De fire førstnevnte ligger på rekke og rad bortover Uløyas «tak», med grei gange mellom. Siden øya ligger med en god avstand til andre fjellmassiv, har man fra toppene et herlig rundskue over store deler av Nord-Troms: Innover Lyngen, Lyngsfjellene, Vannøya, Fugløya, Øksfjordjøkelen og Reisa. Man får inntrykk av at man er høyere oppe enn hva tilfellet er.

Alle toppene er greie å nå for vanlige turfolk. Terrenget er forholdsvis lett med småur og lange rabber med vegetasjon. Litt større ur rundt Uløytind. Klatring ikke nødvendig. Mellom Kjelvågtind og Uløytind passerer man et fangstanlegg med 7-8 bogastiller bygd opp av stein (skjulested for jegere), her har man i tidligere tider jaktet på villrein. Rein kan man også i vår tid støte på her oppe, i varmt vær trekker den opp mot skavlene. Fra Havnes er det en tydelig og godt oppmerket sti til over skoggrensen. Deretter vurderer man selv terrenget. Holdningen her er å unngå merking i fjellet. Ta derfor med kart, og spør gjerne lokalkjente. Uløytind er en av tindene i «**Ti på topp**» i Nordreisa, se turbeskrivelse på ut.no.

Den såkalte «**Uløytraversen**» er blitt populær. Man kan starte i Uløybukt og går over tindene mot Havnes, eller omvendt. Ruta brukes mye i skisesongen, men er like fin sommerstid. På Uløybuktsiden kan man starte mellom Seljestad og Bergli, ved pil merket «Skuterløype», og følge tråkket innover dalen før man skrår mot Svarttinden og toppene. Vinterstid går løype opp av skiturister, se kart på arontind.com, «aktiviteter». Nedkjøringa mot Havnes er mektig. Ut fra denne hovedruta kan man legge andre varianter. Man kan skrå nedover Skjerraksla mot Skjerret eller snuplassen ved Berglund, følge ryggen fra Blåtind ned mot Bergheim, eller Gahpervagaksla fra Gahperen nedover mot Vest-Uløy.

Andre fjellturer. Fjellturen kan også starte ved Bakkemo på Vest-Uløy, omlag 5,5 km utover fra Havnes. Her er en godt klippet og merket sti til over skoggrensen. Et par staker viser kursen mot Gahperhaugen (x 418 på kartet). En spennende tur er å fortsette innover dalen til der elva komme ut av fjellet. Fra dalbotnen skal det være mulig å ta seg opp skråningen mot Uløytind, om man er sprek nok. Langt lettere er det å vandre oppover aksla fra Gahperhaugen mot Gahperen (1034), og derfra til de øvrige tindene. En tredje mulighet – «**Elisabeths favoritt**» – er turen fra Gahperhaugen langs fjellsida mot Aksla ovenfor Havnes i rundt 600 meters høyde. Man har hele veien vid utsikt ned mot Vest-Uløy og over fjorden mot Lyngsfjellene. Staker i skoggrensen viser hvor stien ned til Havnes starter.

På **Uløybuktsiden** av øya er landskapet åpnere, med heier, daler og lavere topper. I liene står flotte eksemplarer av gammel kystfuru. I **Uløybuktdalen** ligger vannene som perler på en snor - her kan man prøve fiskelykken. Tråkket innover dalen følger i store trekk den gamle ferdselsveien over mot Rakkenes og Storvika. De to grendene ble gjenoppbygd etter andre verdenskrig, men fraflyttet allerede på 1950-tallet. Skiterrenget er fint på denne siden av øya. Skuterløypa fra Uløybukt går over mot Storvika.

Arontind (563 moh) er verdt en klatretur. Utsikt mot øyene utenfor, og ned mot Folløsøyene, et av de første stedene med norsk-dansk bosetting her inne (rundt 1600). Nå fuglereservat og dyrefredningsområde. Ved **Oksevann** kan man merke seg et gammelt steingjerde, bygd i forbindelse med tamreindrift.

Et lettere turmål er den nye **gapahuken i Skardet**, reist av Uløybukt Bygdelag i 2013. Start ved utmarksgjerdet nord for Hole. Herfra har bygdelaget merket sti helt fram. Underveis passerer man store myrer hvor det i sin tid har blitt stukket mye god brendseltorv. Om vinteren kjøres det opp skiløype fra Hole opp til gapahuken og videre ned mot Klauvnesmyrene og tilbake til Hole - tilsammen ca 7 km.

På sørsida av Mettengelva, med start like ved fergekaia, går en sti opp mot **Mettengfossen**. Første del av stien er merket. Dette er en fin familietur, hvor man etterhvert får en flott utsikt over hele Uløybuktbygda. Fortsetter man på samme side av elva, kan man komme opp på **Sæteraksla** (956 moh) eller bort til gufset ved **Isvatnet** (583 moh). Ruta under tindene, forbi Blåvatnet og Blåtindvatnet mot Svarttinden, er velkjent blant jegere og reingjetere. Om vinteren er her områder med stor rasfare, og man bør snakke med lokalkjente.

Skogstier. Bygdela og privatpersoner på begge sider av øya har lagt ned utallige timers arbeid i å rydde stier i skogen. På sør- og vestsiden av Uløya er det nå et nett på over 20 km. Merking og skilting vil komme over tid. Med eller uten merking er stiene er verdt å prøve. Det er god rekreasjon i å rusle i det grønne, flere steder i nærmest parklignende landskap. Her er fine turmål for småbarnsfamilier.

Boksopplegget «**10 + 3 på Uløya**» er blitt et populært tilbud for unge og gamle. Poenget er å bli kjent i skog og mark, med nye poster hvert år. Arrangør: Havnnes og Vest-Uløy Bygdela.

Å gå fjæra. Men er det da noe som er spesielt ved en øy? Svaret er opplagt: sjø rundt det hele, mye fjæra, mye sjøfugl. En spaseretur bortover den kilometerlange Russenessanden eller til Skjerret på Vest-Uløy anbefales i midnattssol så vel som i gråvær. Og hva smaker som pølser på spidd ved bål i fjærsteinene en stille vårdag? Det er ikke vanskelig å finne steder hvor både småbarn og voksne trives.

Hva med en fottur øya rundt, eventuelt bare en del av strekningen? Fjæreturer er ikke lettere enn andre turer, heller tvert om. Det kan være sleipt, man må kanskje klatre litt, greiner henger utover, man må ta hensyn til flo og fjæra. I gamle dager var fjæra likevel en viktig ferdselsvei, og en viktig del av øyenes

Topptur til Uløytinden, 1114 moh.
Varden ble bygget på slutten
av 1800-tallet av NGO

På tur i Storvik

Fjæretur på Russenessanden

kulturlandskap ligger her. Gamle støer, nausttufter, rester av gangspill, murer etter hus, tufter fra steinalder. Man kan fortsatt finne åpne gressvoller etter husmannsplasser, og ildtuer mellom trær vitner om tidligere slåttemark. Dette landskapet pleies i dag av omlag 500 fastlandssauer på sommerbeite. På grunn av stor snøskredfare anbefales strekningen Havannes - Uløybukt bare i sommerhalvåret. På nord-siden av øya er det merket sti fra Klauvnesodden til Storvika.

Kort sagt, her er det mange muligheter til turglede, hele året igjennom. Uløya er stor nok til at man må strekke seg, og liten nok til å begripe.

Tekst og foto: Inger Giæver

Overnatting:

Havnnes Handelssted v/ Johs H. Giæver. Utleie sykkel, båt, feriehus. Butikk og post.

Arctic Panorama Lodge, Uløybukt. Nyåpnet. Serverer også middag til besøkende.

Grendehuset Havannes v/ Havannes og Vest-Uløy Bygdelag. Rimelig overnatting, vandrehjemstandard. Kontakt Hermann N. Henriksen tlf. 958 19443

Fergeruter:

<http://www.torghatten-nord.no/> Rute 198 (Rotsund-Havnnes-Uløybukt)

Ferga har opptil ni avganger om dag fra Rotsund til Havannes, og to-tre til Uløybukt.

Kartblad:

1634 I - Rotsundet (1:50.000)

Barnas natur

Naturen er barnas beste lekeplass. Vi voksne er med på å skape og legge til rette for at barn skal oppleve naturen på sin måte med sin barnlige glede over det naturen har å gi oss. Vår entusiasme, glede og motivasjon er viktig for at barn skal få oppleve naturen på en god måte. Vi tror gode naturopplevelser gir barn som blir glade i naturen!

«Det beste med å være på tur er å være ute å leke sammen med andre barn», sier Sigrid på åtte år. Lillesøster Synne på fem år hermer etter og er helt enig. To små jenter som har vært med på tur fra de var bittesmå babyer. For oss er det å være på tur å være ute i naturen. Det er hverken lengden på tur i kilometer eller høyden på toppen som er viktig. Det

er barnas alder og forutsetninger som legger rammen for friluftslivet – turen må være på deres premisser for at barn og foreldre skal lykkes sammen på tur. Som voksne må vi legge til rette og skape gode rammer for friluftslivet. Start gjerne i hverdagen hjemme i hagen eller i lilleskogen som de fleste har i sitt nabolag. Ta barna med i planlegging av turen – alt fra hva dere skal spise om det er en dagstur eller overnattingsturen til å pakke den lille tursekken med de letteste selvvalgte lekene. Det å være delaktig i hele prosessen er med på å skape forventninger og glede over å skulle på tur. Kanskje barna en gang i blant også kan få velge en tur selv – gi dem et par alternativer som du vet vil fungere og la de velge. Det er stort for en femåring å bestemme hvor familien skal på helgetur! Forbered

Naturens himmelseng.

barna på turen litt i forveien, og noen ganger må vi voksne faktisk selge inn turideen vår i god tid på forhånd. Det er viktig å være entusiastisk og tro mot turprosjektet samtidig som vi må være forberedt på at planer raskt endres. Det skal være gøy å være på tur!

Å være på tur er å være sammen - barn og foreldre eller andre voksne som barna har gode relasjoner til. Inviter gjerne med andre familier eller barn. Barn motiverer barn – de leker underveis og glemmer at beina er trøtte. Vi opplever stor motivasjon hos våre barn når de får være sammen med andre barn på tur. Det å se at andre barn greier å gå til den lille toppen, padle i kano, kaste med fiskestang eller bade i iskaldt hav gir inspirasjon. Slagordet fra Barne-TV «Klart eg kan» er viktig!

Når vi er på tur er det alltid et vell av aktiviteter å velge mellom, noen av dem avhenger selvsagt av årstidene. Barna vil ofte noe mer enn bare å gå på tur til et bestemt mål. Barn like å plukke blomster, bær eller «ønskebiller» i en liten boks med blader, sende opp en drage, fiske, klatre eller ligge på rygg å følge skyene på himmelen. Det er viktig å legge til rette for barnas aktiviteter underveis. Mange

pauser og innlagte aktiviteter som barna har lyst til er lurt for å holde motivasjonen oppe når små føtter skal gå litt lengre enn de vanligvis gjør. Det er viktig at barna blir glad i naturen og at de lærer å bruke den. Det er bare fantasien som begrenser det vell av aktiviteter som naturen tilbyr. De små opplevelsene er like viktige som de store!

Barn er fleksible og senga kan være like god i soveposen som hjemme. Det er hvordan vi voksne ser på det å besøke ei av hyttene til Troms Turlag, ta med teltet på tur eller sove under åpen himmel som avgjør hvordan barna opplever ei annerledes seng. Det er lov å trene – telt i lilleskogen eller i hagen er faktisk å anbefale så er veien kort hjem igjen neste dag. Også må vi voksne bare akseptere at litt «jubalong» og en del runder rundt i teltet på to eller fire bein er nødvendig før vi kan ta fram leseboka!

Turmaten er viktig og en og annen liten overraskelse i sekken blir alltid satt pris på. La barna være delaktige i matlagingen og la de velge for eksempel en middag de liker godt. Om sommeren duger en primus eller et stormkjøkken bra – et par kjeler og ei stekepanne er mer en nok. Er du på tur der du kan fyre bål (for eksempel på stranda), er bålet like

Se jeg steller lillesøster!

fasinerende for små barn som for voksne, men husk bålforbudet mellom 15.4 og 15.9. Pannekakerøre på flaske er alltid suksess og kan stekes på bål eller på primus. Barna liker å lage mat, og enda mer morsomt er det om fisken er fiska selv eller blåbærene til pannekakene, eller moltebæra til brødiskiva er plukka selv. Kjeks og tørka frukt kan absolutt noen ganger byttes ut med sjokolade og anna snop, eller lørdagsgodteriet kan tas med på tur i stedet for hjemme foran Barne-TV. Husk at som for oss voksne er ikke alltid humøret på topp, og en liten godbit kan gjøre underverker. Noen ganger må vi bare innrømme at vi må lokke og lure litt, og det er også helt greit.

Å være på tur betyr å bli kjent med mange slags værtyper, og naturen i Nord-Norge byr på mye «vær»! For oss voksne er kanskje det vekslende og hva vi ofte kaller «dårlig vær» det mest utfordrende vi møter når det gjelder å komme oss ut, og «dørstokkmila» blir veldig lang. Tenk på hvordan du omtaler været for barna. Det er faktisk ikke dårlig

vær om det regner eller blåser, det er bare aktivitetene våre ute som må tilpasses til værtypen. Det er viktig at klærne er funksjonelle og tåler det været som vi møter. Varme unger er glade unger! Som «søring» i nord var jeg vant til å høre på værmeldingen, men fant veldig raskt ut at skulle jeg fulgt værmeldingen, så ville jeg knapt kommet utenfor døra. Det er faktisk mye i den litt enkle sjargongen «det finnes ikke dårlig vær, men bare dårlig klær.» I Nord-Norge fungerer *Trelagsprinsippet* sommer som vinter; undertøy av ull, mellomlag av ull eller fleece og ytterplagg som er både vind- og vanntette. På sommertur har vi så å si med de samme klærne som for en kald vinterdag.

Naturens gleder har heldigvis ingen nedre aldersgrense. Turglade foreldre gir turglade barn, og det er gøy å være på tur sammen!

Tekst og foto: Åshild Ønvik Pedersen og Frode T. Stefanussen

Små føtter i stor fart og en drage – vi flyr!

Hurra – vi nådde den lille toppen.

Barnas Turlag Troms

Et aktivt uteliv er viktig for å gi barna god fysisk og psykisk helse. Vi vil at flest mulig skal kjenne på gleden ved å være ute i naturen og ikke minst bli glad i naturen. Barn som blir glad i naturen vil også bidra til å verne om den. Barnas Turlag er Troms Turlags gruppe med aktiviteter for de mellom 0–12 år. I Barnas Turlag tilrettelegges turene med fri lek, spenning og ikke minst sosialt samvær. Målet er at turene skal bidra til naturopplevelse for livet.

Vi arrangerer ulike turer gjennom året både i ditt nærområde og på fjellet, som for eksempel middag ute, topturer, hytteturer, teltturer, trilleturer for de minste og Breturer for de som er litt større.

Gjennom Barnas Turlag treffer dere andre barnefamilier, og barna kan glede seg over å treffe andre barn på tur. Foreldre deltar sammen med barna og vi ønsker på den måten å stimulere til at barn og voksne kan delta i aktiviteter sammen. En turlleder er alltid med på turen, men de voksne har ansvar for egne barn under hele turen. Alle aktivitetene i Barnas Turlag er foreldredrevet og vi er dermed avhengige av foreldre som engasjerer seg og er med på å skape Barnas Turlag.

Følg med på Troms Turlag sine nettsider for oppdatert turprogram. Medlemmer i Barnas Turlag overnatter gratis på Troms Turlags hytter!

Anbefales til inspirasjon for både barn og voksne og kan kjøpes på TT-kontoret:

Små føtter i stor natur. En video laget av barn og foreldre om barn og foreldre på tur (Lars Krempig og Inger W. Anundsen).

Av Kirsten Buck Rustad, tidligere koordinator
Barnas Turlag Troms

På vei til Nonsbu

*A*ktiv på Dagtid med Troms Turlag

På vårparten i fjor fikk vi i Troms Turlag henvendelse fra Troms Idrettskrets om vi kunne være med i et samarbeid med dem. De etterspurte vår kompetanse som erfarne turledere til å ta ansvar for turledelse for «Aktiv på Dagtid».

Jordgammen i Simavikdalen

«Aktiv på Dagtid» er et allsidig aktivitetstilbud i regi av Troms Idrettskrets og Tromsø Idrettsråd, tilpasset mennesker med ulike forutsetninger for aktivitet. Det er mange muligheter: basseng, tennis, treningsstudio, trimsykkel, bowling, thai-chi chuan. Og på sommeren også turgåing hvor Troms Turlag kommer inn.

Treningen skjer på eget ansvar. «Aktiv på Dagtid» er et aktivitetstilbud og ikke et behandlingstilbud. Alle mellom 18–67 år som helt eller delvis mottar trygdeytelser, kan være med.

Det var naturlig å spørre veteranene i Turlaget om å være turledere; de har årelang erfaring, de er godt kjent i Tromsø's nærområde og ikke minst, de har

mulighet til å være aktive på dagtid! På et av Veterangruppas hyggelige tirsdagsmøter ble spørsmålet tatt opp, og de var slett ikke tungbedt! Hele sju av veteranene meldte seg straks.

Opplegget ble at vi skulle arrangere turer annen- hver tirsdag i månedene juni, august, september og oktober. Første tur gikk 4. juni og siste tur 8. oktober.

De to første turene i juni ble korte turer hvor vi ble kjent med deltakerne og deres ferdigheter og ønsker. Her gikk vi gjennom noen viktige punkter som: klær, sekk, mat, drikke, tempo etc. Det var viktig for oss at alle turer skulle bli hyggelige og gode opplevelser.

Bålcaffe ved Nonsbu

En del av ønskene fra deltakerne var «Ti på Topp»-turer. Deltakerne fikk denne pakken gratis av Idrettskretsen/Idrettsrådet. Men vi fikk også en flott mulighet til å markedsføre Troms Turlag med alle turtilbudene og hyttene vi har!

Og veteranene sparte ikke på denne muligheten! I referatet fra første tur som gikk fra Fløyahallen til Varden, står følgende: «Veteranene var gode å ha med. Odd Magnus hadde historier om hver knatt og knaus vi gikk forbi, Mathilde dannet trygg baktropp, Reidun gikk og småpratet med deltakerne og Helge holdt et flott innlegg om Troms Turlag sine hytter og om mulighetene i nærområdet!»

Og slik fortsatte det, veteranene var trygge og gode turledere.

Deltakerantallet varierte litt fra tur til tur, lavest deltakerantall var fire og høyeste 30 deltakere. Været var nok en faktor på noen av dagene, men det er definitivt plass til flere. Også Troms Turlag sine medlemmer kan være med på dette tilbudet, så neste sesong må vi være flinkere til å markedsføre det for våre egne.

Turledere har vært Reidun Jenssen, Odd Magnus Heide Hansen, Helge Karlsen, Harald Johannessen, Oddbjørg Elvevold, Mathilde Grødahl og Torbjørg Østgård.

Tekst og foto: Åse Flydal

Samlingen i Troms Turlag

En rast på Kjølen

Troms Turlags Veterangruppe er for medlemmer av Troms Turlag fra 60+ til 90+. Vi møtes andre tirsdag i hver måned i høst/vinterhalvåret. Underholdningen kan være nye og gamle bilder fra turer medlemmene har gjennomført fra kysten til områder i indre Troms. Eller vi får noen til å holde foredrag om alt fra turer i inn- og utland til grottevandring.

Det blir og mimret om hendelser fra den spede begynnelse i Troms Turlag, og om tilblivelsen av hyttekjeden langs grensen mot Sverige. Mange av medlemmene i Veterangruppa har vært til stor hjelp med dugnad i hyttekjeden, også på de siste hyttene som ble satt opp i Rostadalen, i Dærtavagge og ved Altevann var de med. Turlaget har her hatt god nytte av de gamle sliterne.

Et annet prosjekt som gruppa har hatt i mange år, er vedlikehold av ruta fra nedre Svarthammervann og opp til stasjonen på Kjølen. Dette er et oppdrag for Avinor hvor vi skal etterse varder og staker på dette strekket. Den vardede ruta er for å kunne ta seg fysisk opp til stasjonen på Kjølen i dårlig vær dersom alle andre alternativer svikter. Oppdraget har

vært utført fra rundt 1990, og det var Jarle Nilsen som tok på seg ansvaret med å bygge dette varde-nettet. Han brukte visst nok all fritid en hel sommer for å få det til.

Det har blitt mange fine og noen mer strabasøse turer langs løypa opp til stasjonen. Noe som bildene viser.

Det nyeste av turarrangement er at Veterangruppa har ledet turer med folk fra «Aktiv på dagtid». Aktiviteten starter fra Fløyahallen. Den første turen gikk til Varden nord på Tromsøya, videre ble det gjennomført seks turer: Rundfjellet - Nonsbu - Brosmetind - Kjølen - Trollvassbu og øvre Langvann på Ringvassøya. Turene til turlagshyttene ble meget vellykket, og det ble antydning at det ville bli fremtidige turmål, slik at med «Aktiv på dagtid» klarer de å komme seg opp av «godstolen» og ut i Guds frie natur.

Tekst og foto: Odd Magnus Heide Hansen

Turlagsveteran fyller år

En ekte turlagsveteran, han Odd Østgård, rundet 90 år den 28. februar. Det ble markert på februar møtet i Veterangruppa i TT den 11. februar. Bløtkake var innkjøpt, og Helge Karlsen overrakte en blomsterbukett på vegne av gruppa, med en kort hilsmings-tale. Han mintes mange ti-års samarbeide og turfelleskap med jubilenten. Odd Østgård har vært aktiv i Troms Turlag fra tidlig på 60-tallet. Som turmenneske, i styret, som formann, som hyttetilsyn, i

merkeutvalget, og han er æresmedlem i laget.

Odd er fortsatt en ivrig og sprek turgåer som ofte kan påtreffes på tur ute i marka, gjerne sammen med sin Torbjørg. Helge uttrykte ønske og tro på fortsatt mange aktive turår for Odd. Gratulerer!

Tekst og foto: Harald Johannessen

Drømmejobben

Lyst til å bli hyttetilsyn?

DNTs hyttenøkkel og 465 hytter gir oss mange muligheter. En av dem er å gå lange turer – uten å måtte bære telt, sovepose og kokeutstyr. Gjennom oppbyggingen av rutenettet i Troms har Troms Turlag styrket disse mulighetene. Nå kan du gå fylket både på tvers og på langs.

Troms Turlag har 30 hytter i Troms fylke, både i nærområdet til Tromsø, Ringvassøya, Senja, Nordreisa og i indre Troms. Hyttene er både gamle og nye, alle med enestående beliggenhet og utsikt og med ulik avstand fra bilvei. Hyttene er åpne for allmenn ferdsel, og mellom hyttene er det oppmerkede ruter.

Nå er det ledig tilsynsstilling på Gamle Vuoma i indre Troms. Det kan også bli ledig tilsynsstilling på andre hytter i kommende tid.

For nærmere informasjon om hyttene, se <http://troms.turistforeningen.no/>

Tilsynsjobben består av vedlikehold av ulik art og hovedrengjøring av hytta årlig. Tilsynsfunksjonen er ulønnet, men man får dekket faktiske utgifter. Interessert? Ta kontakt med turlaget på tlf. 776 85175, eller John Arve Skarstad på tlf. 46405657.

Søknaden sendes: Troms Turlag, Postboks 284, 9253 Tromsø, eller som e-post til troms@turistforeningen.no.

GPS kurs på Rostahytta

Berit, Alf Iver, Åse Foto: Jorunn Mørkved

Etter å ha eid en stilig Garmin Oregon 450 siden bursdagen, men uten å få pålitelig sving på bruken, skjønnte jeg at her trengtes det eksperthjelp. Som medlem av Troms Turlag i mange år var det naturlig å søke informasjon her. Joda, GPS-kurs på Rostadhytta første helga i september. Jeg meldte meg på. «Nybegynnere får bratt læringskurve» stod det. Ja, ja, det fikk bære eller briste, motivasjonen var det i alle fall ikke noe å si på!

Første leksjon hadde vi på parkeringsplassen ved Likkamoen fredag ettermiddag før marsjen oppover dalen. Pål gikk gjennom grunnleggende begrep og sørget for at alle var sånn noenlunde på samme sted. Første pause hadde vi ved *veipunktet* som vil kalte «Kilden» (iskaldt kildevann som kom ut av berget). Sjekk GPS-en. Hurra, den fungerer! Vi er der vi skal være. Vi ankom hytta utpå kvelden, med 16 meters feilmargin. Hvilken hytte? Det er tre hytter der! Altså ikke GPS-en sin feil! Åse sørget for nydelig kveldsmat; kantarellsuppe og rundstykker

med salte gresskarfrø. Og Morten ordnet på kjøkkenet etterpå.

På lørdag var det grått og guffent og vi hadde to timer teori innomhus før vi pakket dagstursekken. Etter begrep som *posisjonsformat*, *kartdatum* og *grensesnitt* var det godt å komme ut i frisk luft. Vi la ruta til Moskanjavre og det storslåtte landskapet innover mot svenskegrensen. Vi var innom Moskanhytta og gikk videre til steinbua til Gudrun Øvergård. Med sin lokalkunnskap kunne Lisbeth for-

telle mye spennende om dette stedet. Videre la vi kursen vestover og kom til det gamle flyvraket på sørsiden av Moskanjavre. Her lagret vi posisjonen, så ved neste besøk er det bare å navigere direkte! *Slepesporet* som kom fram på GPS-skjermen etter hvert som vi beveget oss, stemte med kart og terreng! Hurra, dette gir mening!

Da vi var tilbake om kvelden, nærmere bestemt 4 meter fra hyttetrappa, pep det i den lille boksen og som med tekst ønsket velkommen til målet. En sjekk av satellittkonstellasjonen viste at 9 satellitter var inne og GPS-en hadde en nøyaktighet på 3 meter. Tripcomputeren viste at vi hadde gått 22 km, 6 timer i aktiv bevegelse, 2 timer stopp og masse annen informasjon. Dette høres veldig teknisk ut og er noe jeg vanligvis får hodepine av, men jeg ble hekta! Prinsippet er veldig enkelt; GPS-en vet til enhver tid hvor den er og ut fra det gjør bare det den får beskjed om. Naturopplevelsen ble ikke forringet, bare utvidet; det er noe fasinerende med å spille på lag med installasjoner som svever i verdensrommet over oss, og som vi faktisk tydelig kunne se med kikkert på nattehimmelen. Til middag laget Alf Iver nydelig fiskesuppe og Jorunn span-derte brownies.

Søndag våknet vi til strålende sol og vindstille. Nå skulle vi opp i høyden, til Aslakvarri og området mot Likkafjellene. Vi fortsatte å trene på å legge ruter, og å anvende *høydeplott* og *trackback*. Nå hadde vi begynt å få taket på dette, og Pål sin kunnskap og tålmodighet kom godt med når han svarte på spørsmål fra flere ivrige deltakere samtidig.

Vi spiste sein middag på Vollan Gjestestue. Gode klemmer før vi skilte lag. *Og alle var enige om at det hadde vært et fint kurs*; intensivt, men likevel lett forståelig med god instruktør og hjelp fra hverandre. PS; Husket ikke å slå av navigeringa før bilturen tilbake til Tromsø. Det ble 15 mil ekstra på sporloggen.

Tekst og foto: Berit Tømmerås

*F*årfugler i Dividalen

Dividalen er viktig for trekkfuglene i Troms

I boka HekkefuglAtlas for Troms som jeg gav ut i 2004 beskriver jeg Dividalen som en av hovedveiene for trekkfugl både vår og høst. Flere titusen fugl trekker gjennom Dividalen på våren og dette preger selvsagt fuglelivet her inne på denne tiden av året. Det faktum at i enkelte år ringmerkes det mer enn 10 000 fugl på Dividalen Fuglestasjon sier noe om mengden fugl som trekker gjennom dalen. Dalen kan betraktes som fuglenes Europavei 6 (E6) – kanskje den viktigste ferdssåren for veldig mange av våre fugler.

Noen av de første trekkfuglene som turfolk i Dividalen kan observere på våren er små og store flokker med snøspurv som raster på snøbare topper og rygger. Mens vi fremdeles bruker ski for å ta oss fram innover Dividalen dukker de første små flokkene opp. Dette skjer allerede i de siste dagene av mars, men hovedtyngden av vårtrekket av snøspurv foregår i siste halvdel av april. Disse snøspurvene er på vei fra vinterområdene som ligger sør i Russland og i Kviterrussland mot hekkeområdene som ligger på de østlige delene av Grønland.

Snøspurven følges så av art etter art – bokfink, jernspurv, rødstrupe, linerle, gransanger, sivspurv og alle trostene. Alle disse begynner å ankomme Dividalen og Troms de siste ti dagene av april og med tyngden av trekket utover de første ukene av mai. Fra midten av mai begynner vårtrekket virkelig å ta av, og hvert døgn passerer tusener av fugl hastig mot hekkeområdene som kan ligge nedover dalførene, eller for den saks skyld, helt ute på kysten på de store øyene som Senja, Kvaløya eller Ringvassøya. Svært mange av disse passerer gjennom Dividalen, og de har det travelt for å komme fram og starte opp hekkesesongen.

Snøspurvene er av de første trekkfuglene man kan se i Dividalen på våren. Her en flott hann som fremdeles har rester av vinterdrakten på hals og hode. Foto: Karl-Birger Strann ©

For mange av oss som bruker Dividalen utover i mai er den klare og vakre sangstrofen til løvsangeren kanskje ett av de viktigste tegnene på at nå er sommeren virkelig på plass. Omtrent samtidig dukker de første fluesnapperne opp, og plutselig en morgen høres den første strofen av en hann som har funnet seg et gammelt spettehull i ei tørrfuru nede i dalen. Igjen går det slag i slag med stadig nye arter – nå ankommer trepiplerke, hagesanger, låvesvale og grønnsisik. Denne siste kan overvintre i enkelte år, mens den i andre forsvinner helt fra vårt fylke. Etter slike vintre ankommer hovedtyngden først i mai måned. I slutten av mai ankommer også de mange strandsnipene som hekker langs de tallrike vassdragene vi har i Troms. De kommer «flagrende» nedover Divielva i små grupper eller enkeltvis mens de stadig synger sin karakteristiske, trillende sangstrofe.

Våren i fjellet

Det er også mange fuglearter som hekker over trengrensen innover Dividalen og ikke minst i de mange våtmarkene med myr og ferskvann av forskjellig størrelse. Noen arter har trosset vinteren og oppholdt seg her. Slike arter er rypene, ravn, jaktfalk og kongeørn. Imidlertid så har de aller fleste hekkfuglene i denne delen av Dividalen også måttet trekke vekk og ankommer hekkplassene etter hvert som snøen smelter og isen forsvinner fra vannene. Turvandrerer i Dividalen kjenner godt til heiloen som er vanlig her inne og markerer sine områder med sitt klagende og sørgmodige pip. Så snart det dukker opp snøbare partier i myr og hei i løpet av mai, er den på plass. Omtrent samtidig ankommer andre fjellhekkende vadefugler som boltit, temmincksnipe og sandlo. I våtmarkene dukker svømmesnipen, grønnsisik, myrsnipen og småspove opp utover i juni. Sammen med heipiplerke, lappspurv og gulerle utgjør disse artene en viktig del av fuglefaunaen her.

Når de første råkene dannes på vann og tjern begynner de første andefuglene å ankomme. Vanligst og mest tallrik er havellene som med sin

Den vakre storlomen hekker flere steder i Dividalen. Foto: Karl-Birger Strann ©

hvite og svarte fjærdrakt og karakteristiske rop markerer sin ankomst. Hannene kurtiserer hunnene og sloss nesten hele tiden. De er staselige der de svømmer rundt i råkene og løfter sine lange, flotte stjertfjær rett opp mens de stadig utstøter sine kraftige rop.

På noen av de større vannene hekker storlomen, og denne vakre vannfuglen i «kjole og hvitt» markerer sin tilstedeværelse med sine kraftige rop som kan høres på lang avstand. Andre arter som ankommer utover i juni er svartand, sjøorre og siland. Når starrbeltene er tint fram fra iskantene, ankommer også de vanligste gressendene som krikvand, stjertand og brunnakke. Vandrer en sørover Dividalen og ender opp i områdene ved Leinavatn og Ostojeaggi,

kan en være så heldig at en kan støte på arter som er fåtallige i Troms fordi de har en mer østlig utbredelse. Slike arter kan være sotsnipe, lappspove eller sædgås. I gode smågangerår kan den sjeldne myrhauken også påtreffes her. Da er det også gjerne mange fjelljopar i fjellet.

Vår og forsommer er alltid preget av et yrende liv innover Dividalen. Er du på tur innover dalen denne våren, så stopp opp og nyt naturen og kikk litt nærmere på fuglene som du ser og hører. Det er verdt hvert eneste minutt.

Av Karl-Birger Strann, NINA.

DNT ung

DNT Ung består av ungdommer fra 16–20 år som er klare for turer og friluftaktiviteter. Om du er lysten på å bli med, sjekk ut hjemmesiden vår troms.turistforeningen.no, eller kontakt dnt.troms@gmail.com for mer informasjon.

Fra Hamna i Tromsø. Foto: Monica Mikalsen

Fra Ullstind. Foto: Margrethe Aanesen

Til styret i Troms Turlag

Jeg kommer her med tre ulike forslag til Turlaget som jeg håper blir realisert. Jeg og kona mi bor begge i Tromsø, hun er medlem, svært aktiv, jeg har vært mangeårig medlem og skal melde meg inn igjen.

Forslag 1: Tilpassede turer og aktiviteter for de som har redusert helse og kapasitet, men som elsker å gå tur likevel. Jeg foreslår at det blir etablert egne tilbud til de av oss som av ulike grunner ikke kan gå så langt, så fort, så bratt og blir litt fortere sliten enn andre. Det kan være mange grunner til det, det kan være fysisk og psykisk funksjonshemming, de med tretthetssyndrom, og til de som er i relativt god form men som ikke melder seg på pga turlagets image, at her går man langt, fort og med friske bein, med tung sekk, på topper, og med stål i bein og armer. Ønsket er tilbud 4-6 ganger i året. Jeg og kona mi er pluss/minus 50, litt redusert med dårlige knær og blir litt fort sliten, og ønsker sterkt slike tilbud, og vi vet av mange, mange flere. Jeg kan tenke meg å være turlleder i en slik sammenheng, ta turlederkursen men kun være turlleder på slike tilbud.

Forslag 2: Jeg foreslår at man etablerer et nytt konsept i Turlaget med tematurer med litt vandring. Kall det gjerne kulturhistoriske vandringer i Troms og på Nordkalotten. Og her er det mange muligheter, og valg av tema/sted/strekning er nesten ubegrenset. Noen eksempler: a) Reindriften. Jeg er same selv, uten rein, og kunne tenke meg til å være med en reinflytting fra innland til kyst, eller reinkalvmerking i juli. b) Andre tema er spesielle ting på Nordkalotten og ikke bare i Troms. Jeg kan være turlleder i det lulesamiske området Tysfjord hvor jeg kommer fra, å gå fra Hellemobotn opp til svenskegrensen og/eller videre til Vajsaluokta. c) Et annet forslag er å være i en siida, en sameleir noen dager

og gjøre det de gjør, og følge deler av samenes åtte årstider, d) vandre i Læstadius' fotspor med Roald Kristiansen som guide, et samarbeid mellom oss og Læstadiusmuseet i Pajala. De har allerede slike vandringer men bare internt i Sverige. e) Kvenenes historie, kultur og flyttinger f) den første bosetningen i Troms, uavhengig av etnisk gruppe, g) lokal mat i de ulike deler av Troms h) det maritime miljøet og fiske/innlandsfiske i) grenevev i Manndalen kombinert med lokal mat j) dølakulturen i Bardu/Målselv k) tur til Kilpis og finsk kultur l) samiske stedsnavn m) kulturminneregistrering i samarbeid med Tromsø museum. Pluss, pluss. Her kan man fra gang til gang samarbeide med andre aktører etter sammenhengen, enten det er historielag, husflidslag, Universitetet, båtmuseum, finsk/svensk foreninger, reindriftslag, og så videre. Jeg stiller meg til disposisjon for en eventuell planleggingsgruppe, og vet om en annen som også vil det.

Forslag 3: Egne turlederkurs for denne målgruppen.

Vennlig hilsen Ronald Urheim

Kommentar fra turutvalget:

Vi i turutvalget har med interesse notert oss dette innspillet fra Ronald Urheim. Han ble invitert til

planleggings-
møte for turene
sommere 2014 og la fram
sine ønsker.

Håkøybotn. Foto: Odd Magnus Heide Hansen

Vi har de siste sesongene vært svært bevisst på å gi et allsidig turtilbud for å fange opp de som ikke har kapasitet til å gå så lange og tunge turer. Disse turene arrangerer vi gjerne i noen ettermiddagstimer på en ukedag eller som en dagstur i tilknytning til helg. Kanskje er vi ikke flinke nok til å markedsføre dem, for vi sliter med få deltakere på noen av turene.

Vi har prøvd oss på tematurer, noen svært populære, og vi synes det er fint med forslag til ulike andre tema. Så ta kontakt om dere har lyst til å prøve et eller flere av Ronalds turtips, eller foreslå andre tema eller turmål.

Lisbeth B. Johannessen, turutvalget

Årsmøtet i Troms Turlag 24. februar

Tekst og foto: Jorunn Mørkved

Jorunn Fleten utnevnt til æresmedlem i Troms Turlag

Turlaget sliter med «snylterne» - de mange som ikke betaler for seg på hyttene

Lederens tale: I talen til årsmøtet omtalte Ivar Sæther TT som et frodig, spennende og livskraftig lag, som er dyktig på mye: Drifte, vedlikeholde og bygge nye hytter, oppgradere og vedlikeholde stier. Mesteparten blir gjort på dugnad, og i TT er det en hard kjerne som drar brorparten av lasset. Men Turlaget har også mange utfordringer. En av de største er problematikken omkring «snylterne», de som ikke betaler for seg på hyttene. Det er 4000 medlemmer, men hvor er de alle sammen? Kunne de ha bidratt med perspektiver på hvordan TT kan jobbe smartere?

Medlemsmassen minka med 0.3% i 2013, men medlemsmassen økte med 400 i løpet av de siste seks åra. Antall overnattinger er offisielt de samme i 2013 som i 2008. Hva skjuler seg bak disse tallene? Hvilke grep kan bli tatt for å hindre at turfolk fra verdens rikeste land (og utlendinger) ikke betaler for seg på hyttene?

Æresbevisninger: «Den gyldne varde» ble tildelt to personer: Trond Pedersen for gjennom mange år å ha hjulpet Turlaget med formelle og faglige byggeprosjekter. Åsmund Kaspersen for at han er en av de virkelig gode og viktige «sliterne».

Og vår alles Jorunn Fleten ble velfortjent utnevnt til æresmedlem i TT. Som kjent har hun i mange år arbeidet for Turlaget, bl.a som leder gjennom fire år, og hun har vært en ihuga dugnadsdeltaker. Siden 2006 har hun gjort en kjempeinnsats som byggeleder ved storsatsingene Jubileumshytta på Rosta og Dærtastua.

Årsberetning: Møteleder Bjarne Bockelie gjennomgikk årsberetninga. Arne Wilhelm Theodorsen kom med innsigelser når det gjelder TT sitt lave engasjement når det gjelder skuterkjøring i utmark. Ivar Sæther innrømmet at Turlaget kunne ha vært flinkere når det gjelder natur- og miljøvern og tok kritikken til etterretning.

Det ble noe meningsutveksling vedrørende noen prosjekter: Det er nå avgjort at det skal bygges ny hytte på Vuoma, og at den gamle skal oppgraderes og brukes som hundehytte. Det skal også bygges nytt uthus. Dette skal skje i 2015.

Turlaget har endelig blitt grunneier på Nonsbu.

På Gappo skal det bygges vedsjå og utedo.

Det skal bli en gjennomgang av tilstanden til alle bruene, og samtidig skal man avklare eier- og ansvarsforhold.

Det har vært 160 arrangementer i 2013 med til sammen 3000 deltakere. To åpne arrangementer har blitt holdt: «Kom deg ut-dagen» vår og høst hadde tilsammen over 500 deltakere.

Otto Andreassen hadde sendt inn følgende forslag til årsmøtet: **Om å tillate å ha hund på Turlagets eldste hytter.**

Forslaget gikk ut på at TT snarlig, og senest i løpet av 2014, tillater at det kan medtas hund inn i de eldste hyttene der det er to eller flere hytter.

I ordsiftet kom det fram argumenter for og imot, og ved avstemminga gikk 15 inn for forslaget til Andreassen, mens 34 gikk inn for styrets motforslag som innebærer at det ved alle nybygginger og større ombygginger skal tilrettelegges for hund. Man vil også gå inn for å vurdere muligheter for plassering av hundebur i gang eller uthus der det ikke er tillatt med hund.

Driftsregnskapet for 2013 viser et overskudd på kr 180 018 og egenkapitalen er kr 3 454 133.

Valg. Styremedlem Elisabeth Giæver og vara-representant Odd Olsen går ut av styret. Nytt styremedlem er Margrethe Aanesen og ny vara er Gunn Karin Grønås.

Margrethe Aanesen (til v) har i mange år vært aktiv i Fjellsportgruppa. Gunn Karin Grønås er aktiv i Balsfjord Turlag.

Blid og glad æresmedlem Jorunn Fleten og fornøydd leder Ivar Sæter.

Lapprosa. Foto: Torill Skoglund

Smånytt

Dugnad på Nonsbu 23.–25. mai, ta kontakt med Nina Cheetham, 934 32944 eller Ella Koren, 406 99327 hvis du har lyst til å bidra med ei hjelpende hånd.

Merkedugnad i Reisadalen, Nedrefosshytta - Saraelv 13.–15. juni. Overnatting på Nedrefosshytta. Info og påmelding til Jarle Nilsen, 413 02366, jahanilsen@gmail.com

Film fra Reisadalen i 1952. På www.nordlys.no/nyheter/article7079052.ece ligger det en gammel film fra Reisadalen. Filmen starter med elvebåttur

opp til Naustneset og videre inspeksjon av løyper og bru ved Nedrefosshytta. En dugnadsgjeng fra Troms Turlag sørget også den gang for at turvandrerne kom seg trygt fram mellom Sappen og Kautokeino. Filmansvarlig er Johan Sørensen.

Hund på hyttene. Så snart det er praktisk mulig vil TT legge tilrette for at hund kan overnatte på hyttene. Gamle Vuoma vil bli ombygget til hundeanneks og tatt i bruk i 2015. På hyttetun der det per i dag ikke er mulig å ta inn hunder, vil det bli plassert hundebur i gangen der det lar seg gjøre, inntil det vil bli en permanent løsning med eget rom.

Forside: 17. mai, vannhenting på Gappo. Foto: Jorunn Mørkved

Neste nummer av Fjellvåken kommer i juni. Stoff til Fjellvåken 2 - 2014 må være hos redaksjonen senest

25. april 2014. **I redaksjonen:** Lisbeth B. Johannessen, Jorunn Mørkved og Torill Skoglund.

Vi ønsker alle velkommen innom Turlagskontoret til en hyggelig prat

Postboks 284, 9253 TROMSØ
Besøksadresse: Kirkegt. 2
Telefon: 77 68 51 75
Bankgiro: 8245 06 09141

- E-post: troms@turistforeningen.no
- Hjemmeside: www.turistforeningen.no/troms
- Nå er vi også på facebook. Troms Turlag – DNT.
- Redaksjonen i Fjellvåken ønsker stoff fra Turlagets medlemmer. Manus kan sendes til Turlagets adresse.
- Adresseendring meldes direkte til Turlagskontoret.

Åpningstider: onsdag 12–16, torsdag 12–18, fredag 12–14. Telefon besvares i åpningstiden.

